

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 22. april 2015
Enhed: Sundhedsjura og læ-
gemiddelpolitik
Sagsbeh.: DEPCRV
Sags nr.: 1502102
Dok nr.: 1690660

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 24. marts 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 738 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Spørgsmål nr. 738:

"Kan ministeren bekræfte, at Region Syddanmark tilsyneladende har haft som mål at spare på erstatninger ved at åbne sager igen af en vis størrelse, og finder ministeren i bekræftende fald ikke, at der er tale om en bekymrende praksis? Der henvises til artiklen "Regionerne hiver erstatninger tilbage fra patienter", der blev bragt på newsbreak.dk den 24. februar 2015 og artiklen "Først mistede Jørn sit ben nu tager staten hans erstatning", der blev bragt på ekstrabladet.dk den 23. februar 2015."

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen anmodet Danske Regioner om en udtalelse. Danske Regioner har i den anledning bedt Region Syddanmark (nedenfor benævnt "Regionen") om at besvare spørgsmålet. Region Syddanmark oplyser blandt andet følgende, hvortil jeg henviser:

"Spørgsmålet giver dels Regionens anledning til at oplyse om indholdet af Regionens nye ankepraksis. Herudover giver spørgsmålet Regionens anledning til at komme med bemærkninger til spørgsmålet om tilbagesøgning af allerede udbetalt patienterstatning.

Regionen har ikke, som anført i spørgsmålet, "haft som mål at spare på erstatninger ved at åbne sager igen af en vis størrelse".

Regionen har, som led i Regionsrådets vedtagelse af budget 2015, besluttet fremadrettet at ændre ankepraksis i patienterstatningssager og dermed spare anslået 8,5 mio.kr. om året. Hidtil har Regionens haft en meget tilbageholdende ankepraksis. Andre regioner end Region Syddanmark har i en del år haft den praksis, at de anker de afgørelser fra Patienterstatningen, som de vurderer er forkerte. Patienterstatningens afgørelser kan ankes af såvel patient som af region.

Regionerne har generelt en forpligtelse til at sikre, at de offentlige midler forvaltes korrekt. Derfor er det også vigtigt, at regionerne er opmærksomme på at anke sager, hvor det er relevant – dels for at få sagen prøvet ved ankenævnet, hvis der er tvivl om, hvorvidt afgørelsen er korrekt, men også for at sikre, at der i retspraksis skabes et nuanceret og afbalanceret billede, hvor hensynet til begge sider af sagen er repræsenteret.

De overordnede principper for Region Syddanmarks ankepraksis, der er gældende pr. 1.1.2015, er som følger:

Region Syddanmark vil fremadrettet altid anke følgende afgørelser fra Patienterstatningen:

1. Afgørelser, Region Syddanmark vurderer, er forkerte, enten ud fra et lægefaglig vurdering eller ud fra en juridisk vurdering. At en afgørelse er forkert ud fra en lægefaglig vurdering fordrer, at hypotetisk 8 ud af 10 læger skal vurdere, at afgørelsen er forkert. Både afgørelser efter specialistreglen (§ 20, stk. 1, nr. 1, i lov om klage – og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (KEL)) teknisk svigt reglen (KEL § 20, stk. 1, nr. 2), anden behandlingsreglen (KEL § 20, stk. 1, nr. 3) og rimelighedsreglen (KEL § 20, stk. 1, nr. 4) vil blive anket.
2. Afgørelser der er udgiftsdrivende for Region Syddanmark, typisk fordi afgørelsen underkender en fast behandlings - og/eller operationsmetode på et eller flere af regionens sygehuse herunder psykiatrisygehuset eller i praksissektoren, eller fordi afgørelsen indebærer flere undersøgelser af store patientgrupper.

Region Syddanmark vil fremadrettet efter en konkret vurdering anke følgende afgørelser fra Patienterstatningen:

3. Kontraanke. Ved afgørelser fra Patienterstatningen, hvor patienten selv har iværksat anken, vil Region Syddanmark efter en konkret vurdering kontraanke, det vil sige, at regionen vil bede Ankenævnet for Patienterstatningen om at vurdere, om Patienterstatningen har truffet en materielt set rigtig afgørelse, selvom en tidligere afgørelse om ansvarsgrundlag i sagen ikke er påanket af patienten. En kontraanke fra regionens side fordrer, at regionen vurderer, at afgørelsen fra Patienterstatningen er forkert, men kravene til sandsynligheden for, at afgørelsen er forkert, lempes i forhold til det ovenfor under pkt. 1 anførte.

I alle ankesager skal Region Syddanmark vurdere, om det er hensigtsmæssigt og proportionalt, og i øvrigt i overensstemmelse med det forvaltningsretlige lighedsprincip, at iværksætte en anke. Afgørelser der udløser en samlet erstatning, eller potentielt kan udløse en samlet erstatning på under 100.000 kr., ankes som hovedregel ikke af regionen.

En anke iværksættes, ikke mindst af hensyn til patienten, så vidt muligt ved modtagelse af den første afgørelse fra Patienterstatningen, det vil sige den afgørelse, hvori Patienterstatningen fastslår, at der er tale om en efter loven dækningsberettigende skade (ansvarsafgørelsen).

Om baggrunden for at operere med en bagatelgrænse kan det oplyses, at det er regionerne, der betaler for Ankenævnet for Patienterstatningens behandling af en ankesag, og dette uanset om det er patienten eller regionen der anker. Bidraget er takstbestemt, og udgør cirka kr. 17.000 kr. pr. sag.”

Med hensyn til det i spørgsmålet anførte om, at regionerne ”hiver erstatninger tilbage fra patienter” kan jeg oplyse, at patienterstatningssager behandles efter lov om klage- og erstatningsadgang indenfor sundhedsvæsenet (KEL). I første instans af Patienterstatningen og i anden instans af Ankenævnet for Patienterstatningen.

Det er således ikke regionerne, der træffer afgørelse om, hvorvidt en patient-skade kan udløse erstatning eller ej.

Region Syddanmark oplyser, at i forbindelse med indførelse af regionens nye ankepraksis pr. 1. januar 2015 har regionen sørget for, at vejledning om risikoen for at skulle betale erstatningen tilbage efter en ankesag ikke alene fremgår af Patienterstatningens afgørelser, men også af alle de breve, hvor regionen skriver ud til patienten og oplyser, at der nu er indsat en patienterstatning på deres konto. Denne tekst har således ifølge regionen stået på alle dens udbetalingsbreve fra november måned 2014.

Region Syddanmark oplyser endvidere følgende:

”Hvis ankenævnet ændrer en afgørelse fra Patienterstatningen, således at patienten ikke længere er berettiget til erstatning helt eller delvist, anmoder Region om at få tilbagebetalt den for megen udbetalte erstatning.

Når ankenævnet har truffet afgørelse om, at patienten ikke alligevel er berettiget til erstatning, har Regionerne ikke længere hjemmel til at afholde udgiften (udbetalingen af patienterstatningen), og det er derfor Regionens vurdering, at Regionerne følgelig er forpligtet til at søge erstatningen tilbagebetalt. I modsat fald ville Regionerne afholde en udgift (udbetalingen af patienterstatningen), som Regionerne ikke har hjemmel til at afholde.

Regionen har spurgt de andre fire regioner om, hvordan de administrerer tilbagebetaling af patienterstatning. De andre regioner har samstemmende svaret, at de er fuldstændig på linje med Region Syddanmark. De kræver også konsekvent patienterstatningen betalt tilbage, når ankenævnet har ”underkendt” patienten, og de vurderer også, at de er forpligtet til at kræve tilbagebetaling.

Ankenævnets afgørelse kan inden for 6 måneder indbringes for domstolene. Hvis patienten anmoder om det, imødekommer Region Syddanmark patientens ønske om berostillelse af tilbagebetaling, indtil udfaldet af patientens stævning mod ankenævnet kendes. Taber patienten sagen ved domstolene, genoptager Regionerne tilbagebetalingssagen.

I disse retssager er det Ankenævnet for Patienterstatningen – ikke Regionerne – som er den part, patienten sagsøger. Regionerne kan derfor ikke hæve eller forlige retssagen.

Pressen har stillet sig undrende over for, hvorfor Regionerne overhovedet udbetaler erstatning, når nu en anke kan medføre, at patienten alligevel ikke er berettiget til erstatning og erstatningen derfor skal tilbagebetales.

Når Patienterstatningen tilkender en patient erstatning, skal Regionerne inden 30 dage udbetale erstatning til patienten. Det fremgår af KEL. En anke, uanset om det er patienten eller Regionerne, der anker, har ikke såkaldt opsættende, det vil sige suspensiv, virkning for udbetaling af patienterstatningen. I undtagelsestilfælde kan ankenævnet efter anmodning give en anke opsættende virkning, men der skal rigtig meget til. Regionerne har for nylig i en af Regionernes

ankesager anmodet om at få tillagt Regionens anke opsættende virkning, men det har ankenævnet afslået.”

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup / Camilla Rosengaard Villumsen